كەدەيلەردی دالمە ـ ئدال سۇيەمەلدەۋدئك ساپاسی كورنەكتی بولدی

(باسی 1 ـ بەتتە)

اتی ـ ئجونی سیاقتی نەگزگی ینفورماتسیالار بەلـ گىلەنپ، ئار وتباسندای قستاق تۇرعندارىنا تۇـ گەلدەي بىردەن ەكی ولشەمدی كود جاساپ قو ـ يىتى، قول تـەلەفونمەن ەكـی ولشـەمدی كودتی جايمالاسا بولعانی، وسی وتباسندای قستاق تۇر ـ عننئك وتباسی كىرىسی جانە جۇمستانۇی سیاقتی نـەگزگی احۇالدارىن انـق تـەكسەرۇگە بـولادی ەكەن. قستاق كـادرلاری مـەن قستاقتا تـۇراتىن قزمەت اترەتىندەگىلەر مەرزىمدی ۋاقىتتا قستاق ـ تاعی ارحيۇ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان وتبا ـ سـلاردی جانـە كـەدەيلەسۇگە تـايـاپ تـۇرعـان، وڭـاي كـەدەيلەسەتىن وتبـاسـلارىن ارالاپ، قـايتـا كەدەيلەسۇ، كەدەيلەسۇ حاۋپی ساقتالعان قستاق تۇرعندارىنا دەر كـەزىندە ئونـمدی كـومەكتەسپ ـ سـۇيەمەلدەپ، كـەدەيلكتەن ورنـقتی ارلىتۇدی دسكە اسرۇعا جانە جاڭادان كەدەيلك تۇلماۋىنا شنايى كەپىلدىك ەتتى.

دالمە ـ ئدال پارىقتاۋ، دالمە ـ ئدال كـومەك ـ تەسۇ ـ سۇيەمەلدەۋ ينفورماتسيا جۇيەسی بـۇكىل رايوننئك كەدەيلكتەن ارلىتۇدان قامال الۇ قىزمە ـ تىندە كەڭنەن قولدانىلدی.

2014 ـ جىلی كەدەيلەرگە ارحيۇ تـۇرعىزىپ، كارتچكالاندىرۇ سندی بۇرىن بـولماعان قـزمەت تۇتاس رايونمزدا جاپپاي وربستەتىلدی، قستاقتا، وتباسنا، ئار ادامعا دەين تۇڭعش رەت كەدەيلەر ساندی مالمەتنە ەنگزىلدی. 2017 ـ جلی اۋتونوم ـ يالی رايـون 220 مـڭعا جۇىق كـادردی قستاقتا، وتباسلارنا دەين بارۇعا ۋيمداسترىپ، تـۇتاس رايوندا‌عی كەدەيلەردی سۇيەمەلدەۋ وبيـەكتىلەر ـ نئك ارحيۇ تۇرعىزىپ، كارتچكالاندىرۇ ينفورماتسيا ساندی مالمەتىن اداقتاۋدی وربستەتىپ، ارحيۇ تۇرعىزىپ، كارتچكالاندىرۇ بويىنشا يكەمدی باس ـ قارۇدی كۇشەيتىپ، رايـون، ايماق، اۋدان، اۋىل، قستاق 5 دارەجەلی كەدەيلەر ينفورماتسيا ماتەر ـ يال قويماسن قۇرىپ، رايونمز تاريحندا "وتبا ـ سندا كارتچكا بولۇ، قستاقتا كـەستە بـولۇ، اۋلدا ئتزىم بـولۇ، اۋداندا ارحيۇ بـولۇ، ايماقتا حۇجات بولۇ، رايوندا قويما بولۇدی" تۇڭعش رەت جۇزە ـ گە اسرىپ، نـاعـز كـەدەيلەردی كـەدەيلكتەن ارلىتۇعا، كەدەيلكتەن شنايى ارلىتۇعا پـارەندی نەگز قالادی.

2020 ـ جىلی كـەدەيلكتەن ارلىتۇ جـەتسىـ گەن بەكەمدەپ، قايتا كەدەيلەسۇدەن جانە تىڭنان كـەدەيلـەسۇدئك جارىقتا شـعۇنـان ئونـمدی ساقتانۇ ئۇشـن، تـۇتـاس رايـون كـەدەيلكتەن ارلىتۇدان قامال الۇ ۇلكەن ساندی مالمەت تۇعـ ـ رىنا سۇيەنپ، قايتا كەدەيلەسۇدەن ساقتانۇ، كـە ـ دەيلەسۇدەن ساقتانۇ بوينشا باقلاۋ، ساقتاندىرۇ جانە يكەمدی كومەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۋ مەحانيز ـ مـن ورنـاتىپ، كـەدەيلەردی باقلاۋعا "قـىزىل، قـزعلتىم، ساری، جاسىل" سـندی 4 ئتۇرلی سيگنال شراعی بوينشا دارەجەگە ئبولىپ ساقتانۇ ـ دىرۇدی قولدانىپ، كەدەيلكتەن ارلىتۇدا ورنـقتی بـولماعان وتبـاسـلاردئك، كـەدەيلەسۇگە تـايـاپ تـۇرعان، وڭـاي كـەدەيلەسەتىن وتبـاسـلاردئك، سوندای ـ اق ىندەت نەمەسە باسقا سەبەپتەن كـە ـ رىسی كۇرت تومەندەپ، شعمی كۇرت ارتقان وتـ ـ باسلاردئك كرىسىن باقلاۋدی كۇشەيتىپ، الدىن الا باعىتتامالی كومەكتەسۇ ـ سۇيەمەلدەۋ شاراسىن قولدا ـ نىپ، كەدەيلكتەن ارلعان وتبـاسـلاردئك قـايتا كـە ـ دەيلەسپەۋنە، جاي وتبـاسـلاردئك كـەدەيلەسپەۋنە شنايى كەپىلدىك ەتتى.

دالمە ـ ئدال پارىقتاۋدئك ارقـاسىندا تـۇتاس رايوننئك كەدەيلكتەن ارلىتۇدان قامال الۇ قىزمە ـ تىندە "كمدی سۇيەمەلدەۋ كەرەك؟" دەگەن ما ـ سەلە تـيـاناقتی شـەشلىپ، كـەدەيلكتەن ارلىتۇدان قامال الۇدئك كولدەتپ سۇاڭرۇدان دالمە ـ ئدال شـارا قولدانۇعا بـۇرىلـس جـاساۋنا شـارت ـ جاعداي ازىرلەدی.

دالمە ـ ئدال شارا قولدانىپ، كەدەيلەردی سۇيەمەلدەۋدئك "رەتسەبی" دۇرىس جازىلدی

ئمان ـ جاين انق ئبلۇ نەگزىندە، بـۇكىل رايون "ەكـدەن تـارقترماۋ، ئۇشتی قـامتاماسز ەتۇمەن" تىعز بايلانستىرىپ، جـەرگلكتی جـاء ـ دايعا قاراي دستەۋگە تاباندی بولپ، قستاق، وتـ ـ باسی، ادام بوينشا دالمـە ـ ئدال شـارا قـولدانىپ، كـاسپ سـالاسن دامـتۇ، باسقا كـاسپ سـالاسنا ويستىرىپ جۇمستاندىرۇ، جەردی اداقتاپ قـايتا ـ دان ئبـولۇ، شـەكـارا قـورعاۋشعا اينـالدىرۇ، ەكولوگيالىق تولەم بەرۇ، قونىس جاڭالاپ كـە ـ دەيلەردی سۇيەمەلدەۋ بوينشا كوشرۇ، تومەنـ ـ گی شەكتەن تـۇسرمەي قـامتاماسز ەتۇ "جـەتی ئبـر تـوپتی" دلگـەرلەتپ، كـەدەيلكتی جونگـە سالۇدئك دالمە ـ ئدال رەتسەبن جازىپ، كـەدەيـ ـ لمك قامالن الدی.

"قـزمەت گرۇپپاسىنئك كـومەگىندە عـلمي تـۇردە قـاۋىن ەگۇ تـەحنيكاسن ۋيرەنـىپ الدىم، ئپايزاۋات قاۋىننئك ساپاسی زور كولەمدە جوعا ـ رىلادی". ئپايزاۋات اۋدانی ولتوعراق قـالاشعی توعىراقسم قستاعىنئك تۇرعىنی سمايىل ھەلمىنئك ايتۇنشا، بۇرىن ەگمشىلىك تـەحنيكاسنا جاتىلما ـ عاندىقتان، نـەگزگی ەگـس اۋماعی بـاسمدىعن ساقتاعانمەن، ئپايزاۋات قـاۋىنی بـۇل جـەردەگی قستاق تۇرعندارىن بايتا الماپتی.

بايلىق باسمدىعنئك كاسپ سالاسی باسمـ ـ دىعی مەن كـرىستی ارتتـرۇ بـاسمدىعنا اينـالۇ ـ اينالماۋىننئك تەتگی كاسپ سالاسن دامتۇ ولقـ ـ لمقتارىنئك تولقتالعان ـ تـولقتالماعاندىعندا ەدی، بۇل توعىراقسم قستاعىنئك كـەدەيلكتەن ارلىتۇ ـ دان قامال الۇداعی دالمە ـ ئدال كۇش سالۇ تۇيـ ـ نىنە اينـالدی. قستاقتا تـۇراتىن قـزمەت اترەتی مەن قستاق "ەكی كـومیتەتىنئك" جـەتەكتەۋىندە، قستاق اۋىل شارۇاشلىق تـەحنيكاسی مـاماندارىن ۋسنىس ەتپ، شەبەرلىك باۋلۇمن قـانات جـايدـ ـ رىپ، قستاق تۇرعندارىنئك ەگمشىلىك تـەحنيكا ـ سی مەن باپتاۋ ورەسـن جـوعارىلاتپ، قستاقتا ئپايزاۋات قاۋىنی ايرباس بازاردن قۇرىپ، ساتىپ الۇشلاردی كەلپ الۇعا باۋارادی، تـاعی جـەرگە ـ لمكتی ورىندداعی ئبـر كـاسپورىنمەن ۋزاق ۋاقىت ساتپ الـۇ كەلىسـمىنە قول قويىسپ، ئپايزاۋات قاۋىنی كاسپ سالاسی دامۇىنئك ولقلمقتارىن بىر ـ تىندەپ تولقتىردی.

2020 ـ جىلی تـوعـراقسـم قستـاعی 2600 مۇدان استام ئپايزاۋات قاۋىننان قۇانشىپەن مـول ئونم الپ، ەگمشی وتباسلارىنئك تـازا كـرىسی 15 مـئك يۇان بـولدی، قستـاق تـۇرعندارىنئك ئپايزاۋات قاۋىنی كاسپ سالاسن دامتۇ بـەلسەنـ ـ دىلگی تولق جۇملدرىلدی.

سوڭعی جىلداری تـۇتاس رايـوننئك جـەر ـ جەری اۋىل شارۇاشلىعن دامتۇعا ۇگتايلی بـولسا اۋىل شارۇاشلىعن دامـتۇ، ورمـان شـارۇاشلىعن دامتۇ، مال شارۇاشلىعن دامتۇعا ۇگتايلی بـولسا مال شارۇاشلىعن دامـتۇ، ونـەركاسپتی دامـتۇعا ۇگتايلی بولسا ونـەركاسپتی دامـتۇ، ساۋدانی دا ـ متۇعا ۇگتايلی بولسا ساۋدانی دامـتۇ، سایاحاتتی دامتۇعا ۇگتايلی بولسا سایاحاتتی دامـتۇعا تـاباۋ ـ دی بولپ، كەدەيلكتەن ارلىتۇدان قـامال الۇدئك شەشۇشی شايقاسىنئك شەشۇشی جەڭسىنە جـەتۇگە اناعۇرلىم پـارەندی، اناعۇرلىم بـايـاندی تـىرەك ازىرلەدی.

تۇتاس رايون كاسپ سالاسن دامـتۇ، جـۇ ـ مستاندىرۇدی جـەبەۋدی مـاڭزدی شارا ەتـپ، ۇگتۇستك شينجياڭدا‌عی 4 ايماق، وبلىستا‌عی توقـ ـ ماشلىق جانە كيم ـ كەشك، ەلەكترونۇندی ونـم ـ دەردی قۇراسترۇ، اۋىل شارۇاشلىق قـوسمشا ونـمدەرىن ۇگدەۋ سياقتی ەڭبـەك شوعىرلانعان كاسپ سالالارىنئك داموۇن زور كۇشپەن بلگـەرـ ـ لـەتپ، 2109 كـەدەيلەردی سـۇيەمەلدەۋ سـەحـن سالپ، اناعۇرلىم كوپ كـەدەي ەڭبـەككۇشتەردی ەسگـسنئك الدىندا، جاقىن ماڭدا، سول جەردە جۇ ـ مستانۇدی جۇزەگە اسرۇعا جەتەكتەدی.

"رەتسـەپتی" دۇرىس جازعاندا عانا، "كـە ـ دەيلـكتئك تـامىرلن" جـۇلپ تـاستاۋعا بـولادی. تۇتاس رايون دالمە ـ ئدال شارا قولدانىپ، ئونـم ـ دی رەتسـەپ جـازىپ، كـەدەي ۇگـرلەردئك داموۇن پارەندی بلگەرلەتپ، كەدەي بۇقارانئك كىرىسن زور كولەمدە ارتتـرىپ، "13 ـ بـەسجلـ ـ دىق" مەزگلىندە تۇتاس رايوندا‌عی ارحيۇ تۇرعـ ـ زىلپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي وتباسلاردئك جان باسىندىق تازا كىرىسىنئك جلىنا ورتا ەسەپ ـ پەن ارتۇی 32.32%كە جەتتی.

دالمە ـ ئدال كۇش ئتۇسرىپ، كەدەيلكتەگی "ەك قين ئتۇيندی" شەشتی

ۇگتۇستك شينجياڭدا‌عی 4 ايماق، وبلىس ـــ بـۇكىل ەلدەگـی "3 رايـون، 3 وبلـىس" اۋىر كـەدەي ئوگىرى، كـەدەيلكتەن ارلىتۇدان قـامال الۇدا‌عی شەشلۇی "ەك قين ئتۇين".

باس شۇجي شي جينپيئك مـەملەكەتتئك 12 ـ كـەزەكتی حالـق قـۇرلتايىنئك 5 ـ مـاجلىسىندە شينجياڭ ۋاكلدەر ۇيىرمەسىنئك تالقسنا قاتناس ـ قان كەزدە: كـەدەيلەردی دالمـە ـ ئدال سۇيەمەل ـ دەۋدی، كـەدەيلكتـەن دالمـــە ـ ئدال ارلىتۇدی جالپی بەتتك تياناقتاندىرىپ، ۇگتۇستك شينجياڭدا ـ عی كـەدەي ۇگـرلەردی كـەدەيلكتەن ارلىتۇدان قاڭال الۇداعی وگـرلەردی كـەدەيلكتەن ارلىتۇدان قـامال الۇدئك نـەگزگی شـايقاس مـايدانی ەتـپ، اۋىل ـ قستاقتاردا‌عی بەيقۇت ئۇي جانە كـوشپەنـ ـ دی مـالشـلاردی وتـرىقتاندىرۇ ينجـەنەرياسن، قالا ـ قالاشقتا‌عی قامتاماسزدىق سپاتتی بـەيقۇت ئۇي ينجەنەرياسن ويداعداي اتقارىپ، ەگـنشـ ـ لمك، مالشلىق وڭىرلەردەگی جانە شـەكارا وڭـر ـ لەردەگی نـەگزگی الـەۇمەتتئك قـزمەت وتـەۇدی كەمەلدەندىرىپ، ئار ۇلت بۇقاراسنئك ئتـپتی دە جاقسی تۇرمىس وتكـزۇنە مـۇمكىندئك جاساۋعا قۇلشنۇ كەرەك، ـ دەپ باسا دارىپتەدی.

جۇرداعی جـلداردان بـەرى بـۇكىل رايـون جوعارى دەڭگەيدە جوبالاۋدی كـۇشەيتىپ، ئتـۇ ـ زلىس مەحانيزمدی كـەمەلدەندىرىپ، وڭتـۇستئك شينجياڭداعی 4 ايماق، وبلىستاعی اۋىر كـەدەي وڭـرلەردی نـەگزگی شـايقاس مـايدانی ەتـپ، "التی دالمـە ـ ئدالدی" دشكـەرلەي تياناقتاندـ ـ رىپ، "جەتی ئبر توپتی"، "ۇشتە سەرپىندی ارتـ ـ تـرۇدی" تـڭعىلقتی دلگـەرلەتپ، ولقـلمقتاردی كۇش سالا تـولقتاپ، ئالسز تـۇستاردی كـۇشەيـ ـ تپ، كۇش بىرىكتىرىپ قامال الۇدئك "كەشەندی شاراسن" اتقارىپ، ەك سوڭعی قامـالدی بـار كۇشپەن الدی.

ئبر كەسە تازا سۇ كەزىندە ئپايزاۋات اۋدا ـ نىندا‌عی بىرنەشە ۇرياق ادامنـئك ارمـانی بـولاتىن، قازىر بۇل ارمان اقرى جۇزەگە استی. ئپايزاۋات اۋدانـی جامباز اۋىلـی يپـەكشی قـستاعىندا‌عی 80 جاستا‌عی قستاق تـۇرعىنی يمیت اسـەن "كـولشك سۇدن"، "كەرەك سۇ" دشۇدەي جاپالی تۇرمسـ ـ تی باستان كەشرگەن. قازىر يمیت قـاريا ۇيـندە ـ گی قۇبىر سۇ شـۇمەگىن بـۇراسا بـولدی، تـازا سۇ شورلداي جونەلەدی، ول تاپ ـ تـازا سۇمـەن ئبـر شاۋگم شايـدی بـردەمـدە قـاينـاتـپ الادی، جـاپالی تـۇرمـس بـۇكـلدەي وتكـەن دسكە اينالدی.

2019 ـ جلی اۋتونومیالی رايـون ئپـايزاۋات اۋداننئك قالا، اۋلدارىنداعی اۋىز سۇ حـاۋپسز ـ دىگی ينجەنەرياسن رەسمي بەكتىپ، جـۇزدەگەن كيلومەتر شالعايداعی مۇزتاۋ شڭىندا‌عی مۇزارتتی قـار سۇىنـان ورنـقتی دا سـاپالی سۇ قـاينـارىن باستاپ كەلپ، 2000 كيلومەترگە جۇىق ينجـە ـ نەريا قۇبىر جەلسىن جاتقىزىپ، تـازا دا حـاۋپ ـ سز قۇبىر سۇىن سان مڭداعان وتباسنا جـەتـ ـ كىزدی.

رايونمز كەدەيلەردی وقۇ ـ اعـارتۇ ارقـلی سۇيەمەلدەۋ، كەدەيلەردی سالاماتتىق ارقلی سۇ ـ يەمەلدەۋ، نەگزدئك قـۇرلىعی قـۇرلىسی تـەبىنن ۇزدىكسز ارتتـرىپ، وقيتـن مـەكتەبی بـولۇدی، اۋرعـاندا ەمدەلـە الۇدی، تـۇراتـن بـاسپاناسی بولۇدی جۇزەگە اسردی. كەدەي وتباسلارىندا ـ عـی مـنىدەتتی وقۇ ـ اعـــارتۇ باسقـشـنداعی بـالالاردئك كـەدەيلك سـەبەبنەن وقۇعـا تـۇسـە ـ الماۇن، وقۇدان قالۇن يكەمدی جويپ، كەدەي جان سانىنئك نەگزدئك ەمدەۋ قامسزاندىرۇی، سالماقتی اۋرۇلار قـامسزاندىرۇی بـوينشا قـام ـ سزاندىرۇعـا قاتناسۇ مولشەرـن 100%كە جەتـ ـ كىزپ، ارحيۇ تـۇرعىزىلىپ، كـارتچكالاندىرىلعان 675 مىڭ 600 كەدەي وتباسنىئك تۇرعن ۇي حـا ـ ۇپسـزدىگی ماسەلەسن شەشتی، 169 مـئك 200 كەدەي بۇقارا باسقا جـەرگە كـوشرىپ قـونستاز ـ دىرۇ بوينشا جاڭا قونسقا قۇانا كوشپ كـردی. جينی ئبر ميللیون 520 مىڭ كـەدەي جان سـانـ ـ نئك اۋىز سۇ حاۋپسزدىگی ماسەلەسن شـەشپ، 3666 كـەدەي قستاقتئك جولن قـاتتـلاندىرىپ، ەلەكتر كىرگزىپ، رادیو ـ تەلەۇيزور ۇلاستىرىپ، كەك بەلبەۋلی يتتەرنەت جالعاپ، كەدەي بـۇقارا ـ نئك ئوندىرىس، تۇرمس شارت ـ جاعدايىندا ورا ـ سان زور وزگەرىس تۇدىردی.

ئبر قدىرۇ جارامدی دا ئونـمدی قولداۋ سـایاساتتاری ەك سوڭعی "قيـن ئتـۇيـندی" شەشۇگە قۇاتتی قوزعاۋشی كۇش ۇستەدی. قـازىر بۇكىل رايوندا‌عی قازىرگی ولشەمدەگی 3 ميللیون 64 مىڭ 900 كەدەي جان سانی تۇگەلدەي كەدەيـ ـ لمكتەن ارلىپ، 3666 كـەدەي قستاق كـەدەيلك تـزىمىنەن تۇگەلدەي شـعارلىپ، 32 كـەدەي اۋ ـ داننـئك كـەدەيلـك قـالپاعی تـۇگـەلدەي الـنـپ، شينجياڭداعی مۇلدەم كەدەيلك ماسەلەسی تاريحي شەشم تاپتی. كەدەيلكتەن ارلعان وڭىرلەر شـت جاڭا بـەت ـ بـەينەمەن كـەدەيلكتەن ارلىتۇدان قامال الۇدئك تابستارىن بەكەمدەۋدی، كەڭەيتۇ ـ دی اۋىل ـ قستاقتی گـۇلدەندىرۇمەن ئونـمدی ۇشتاسترۇدئك كەلەسی دستەرىن جاقسی قستەپ، اۋىل ـ قستاقتی گۇلدەندىرۇدئك كورگەم كارتينا ـ سن قۇلشنا سالۇدا.

(باسی 3 ـ بەتتە)

پارتيانی جاپپاي قاتاڭ جونگە سالۇدا، ئسوز جـوق، سایاسي قـۇرىلستی ماڭـداي الـدی مـندەت ەتـۇگـە باسـتان ـ ایاق تابانـدی بولپ، سایاسي باقلاۋدئك ناق ـ تىلانۇىن، ۇدايىلانۇىن دلگەرلەتپ، پارتيا ورتالق كومي ـ تەتنئك شەشمدەرىن، ورنالاسترۇلارىن دايـەكتىلەندىرۇ ـ دە جارلىق بولا تۇرا اتقارماۋ، نەمقۇرايدىلىق، جاۋاپكەر ـ سزدىك دستەۋ، مـنىدەت اتقـارۇدا دارمـەنسزدىك دستـەۋ سياقتی فورماشىلدىقتی، تـورەشىلدىكتی باتـىل رەتتـەپ ـ جونگە سالپ، پارتيا ورتالق كومیتەتنئك جارلىقتارىنئك ىركىلىسسزدىگىن، بۇكىل پارتيانئك بـركەلكی قـادامماەن العا دلگەرلەۇىن قامتاماسز ەتۇ كەرەك.

جاڭا ساپارعا قـايتا اتتـانعاندا، ئسوز جـوق، حـالقتی وزەك ەتۇدەي ئتۇبىرلی سایاسي تۇرعما باستان ـ ایـاق تـا ـ باندی بولۇ كەرەك ـــ

"قستاقتئك سرتىنداعی بوس جەرگە ۇزاق ۋاقـتتار بويی بىرەۇلەر بەتالدی قوقسق توگپ كەلەدی، وسـنی رەتتەۇ ـ وڭاۋعا بولار ما ەكەن؟"، "ەملەكەت تـاراتقان جـاردەماقنی قستاقتئك جارىالاۋی ەگجەي ـ تـەگجەيلی ەمـەس، كـەيىرەۇىن كـورۇ قـيـن..." 2020 ـ جـىلی 11 ـ ايدئك 15 ـ كۇنی شينجياڭ سانجی حۇيزۇ اۋتونومیالی وب ـ لسـی قـۇتـبي اۋدانـنداعی ئار ايدا ئبـر وتكـزىلەتىن "قستاق تۇرعندارىنئك ئس ايتۇ" قيملی ۋاعندا وتكـ ـ زىلدی. قستاق تـۇرعندارىن نـەگزگی تـۇلعـا ەتـپ، اۋدان، اۋىل 2 دارەجەلی كادرلار قستاقتا بارپ، تۇر ـ عندارىنئك ۇنىن بـەتپە ـ بـەت تـڭدادی، تـۇرعندار ـ دئك كۇمانىنا جاۋاپ بەردی، تـۇرعنداردئك قـينشلـ ـ عن شەشتی.

2020 ـ جـلدان بـەرى بـۇل قيمـل 2600 رەتتـەن استام وتكزىلپ، بۇقارانئك 9000نان استام ارىـز ـ ارما ـ نـن جـينـادی، بـۇقارانـئك رازی بـولـۇ دارەجـەسی 90%تەن اسپ، كـادرلاردئك ستيلىنئك جاقسارۇی مـەن كادر ـ بۇقارا قاتناسنئك تاتۇ ـ ئتاتتی بولۇمن پارمەندی جەبەدی.

باقلاۋ ارناسن كەڭەيتپ، بۇقارانی مازالاپ وتـر ـ عان دستـەردی، بـۇقارا ۋايـمداپ وتـرعـان دستـەردی شەشۇ؛ ارناۇلی جونگە سالۇدی قوقسق توگپ كەلەدی، وسـنی رەتتەۇ ـ وڭاۋعا بولار ما ەكەن؟"، "ەملەكەت تـاراتقان جـاردەماقنی قستاقتئك جارىالاۋی ەگجەي ـ تـەگجەيلی ەمـەس، كـەيبرەۇمن كـورۇ قيـن..." 2020 ـ جـىلی 11 ـ ايدئك 15 ـ كۇنی شينجياڭ سانجی حۇيزۇ اۋتونومیالی وب ـ لسـی قـۇتـبي اۋدانـنداعی ئار ايدا ئبـر وتكـزىلەتىن "قستاق تۇرعندارىنئك ئس ايتۇ" قيملی ۋاعندا وتكـ ـ زىلدی. قستاق تـۇرعندارىن نـەگزگی تـۇلعـا ەتـپ، اۋدان، اۋىل 2 دارەجەلی كادرلار قستاقتا بارپ، تۇر ـ عندارىنئك ۇنىن بـەتپە ـ بـەت تـڭدادی، تـۇرعندار ـ دئك كۇمانىنا جاۋاپ بەردی، تـۇرعنداردئك قـينشلـ ـ عن شەشتی.

2020 ـ جـلدان بـەرى بـۇل قيمـل 2600 رەتتـەن استام وتكزىلپ، بۇقارانئك 9000نان استام ارىـز ـ ارما ـ نـن جـينـادی، بـۇقارانـئك رازی بـولـۇ دارەجـەسی 90%تەن اسپ، كـادرلاردئك ستيلىنئك جاقسارۇی مـەن كادر ـ بۇقارا قاتناسنئك تاتۇ ـ ئتاتتی بولۇمن پارمەندی جەبەدی.

باقلاۋ ارناسن كەڭەيتپ، بۇقارانی مازالاپ وتـر ـ عان دستـەردی، بـۇقارا ۋايـمداپ وتـرعـان دستـەردی شەشۇ؛ ارناۇلی جونگە سالۇدی تـەرەڭدەتپ، بـۇقارانـئك ھۇددەسنە زيان سالعان ارەكەتتەردی قاتاڭ تـەكسەرپ، تەز ئبر جاقتی ەتۇ... بـۇقارانئك قـاسندای شـركتەسۇ جانە ستيل ماسەلەلەرىن تـنىم الماستان رەتتـەپ ـ وڭـاپ، ستيل دۇرىستاۇدئك، ئتارتپتی قاتايتۇدئك، شركتەسۇگە قارسی تۇرۇدئك شنايی تابستاری ارقلی حالقی بۇقاراسـ ـ نئك ىقلاستی قولداۋنا يـە بولعاندا عانا، پارتيانی جاپپاي قاتاڭ جونگە سالۇدئك سارقلماس قـوزعاۋشی كـۇشنە قـول جەتكزۇگە بولادی.

جاڭا ساپارعا قايتا اتتانعاندا، ئسوز جـوق، باقلاۋ، قامتاماسزداندىرۇ، اتقارۇ، جەبەۇ، كەملەدەندىرۇ، دامتۇ رولىن اناعۇرلىم ساۋلەلەندىرۇ كەرەك ـــ

2020 ـ جلی 12 ـ ايدئك 4 ـ كۇنی دشكی موڭعۇل اۋتـونومیالی رايـوندىق ئتـارتـپ تـەكسـەرۇ كـومیتەتی، باقلاۋ ـ تـەكسـەرۇ كـومیتەتی 5 مـەڭگەرمە دارەجەلی كادردئك وماقاسقان حابارىن بركەس ـ تىركەس جـاريالا ـ دی، مۇنئك دشـندە اۋتـونومیالی رايـوندىق مـەملەكەت جەر بايلىعی مەڭگەرمەسی پارتيا باسشلىق گرۇپپاسىنئك بۇرىنعی شۇجيی، بۇرىنعی مەڭگەرمە باستىعی باي دۇنـنئك، وردوس قالالىق سايـاسي كـەڭەستئك بـۇرىنعی ورىنباسار ئتوراعاسی ساۋ جـچىننئك ئسی تۇگەلدەي كومەر بايلىعی سالاسنا قاتستی.

يۇن گۇاڭجـۇئك، شيئ يـۇن قـاتارلىلاردئك شـركـ ـ تەسۇ دەلوسنان كورىنگەن كومەر بـايلىعی سـالاسندا‌عی ماسەلەگە قاراتا، ورتـالىق ئتـارتپ تـەكسەرۇ كـومیتەتی، ەملەكەتتئك باقلاۋ ـ تەكسەرۇ كومیتەتی دشكی موڭعۇل اۋتونومیالی رايونىنا ئتارتپ تەكسەرۇ، باقلاۋ ـ تـەكسەرۇ ۇسـنسن شـعارىپ، ارنـاۇلی رەتتـەۇ ـ وڭـاۋ وربستـەتۇدی تالاپ ەتتی. دشكی موڭعۇل كومەر بايلىعی سالاسندا‌عی ئتۇ ـ يىندی ادامـداردی، دسـتەردی، ماسەلەلەردی تـعز كـوزده ـ ۇستاي وتـرىپ 20 جـلدان بـەرگی ماسەلەلەرگە تـەكسەرۇ جۇرگزدی. 2020 ـ جلی 12 ـ ايدئك سوڭنا دەيـن بـۇكل رايوندا كومەرگە قاتستی 599 دەلو، 869 ادامعا دەلـو تـۇرعـ ـ زىلپ، تەكسەرىپ ئبر جايلی ەتلدی.

جۇردا اشلعان ورتالقتئك ەكونومیكالىق قـزمەت ئماجلىسی تـومەنگی شـەكته ويـالۇعا تـابـاندی بـولـپ، حاۋپ ـ قاتەردی الدىن الا بايقاۋ، الدىن الا تۇجرىمداۋ قا ـ بلەتىن جوعارىلاتپ، ئتۇرلی حاۋپ ـ قاتەردەن، سن ـ سا ـ يستان قاتاڭ ساقتانۇ كەرەك دەپ ايقىن اتاپ كورسەتتی.

پارتيانی جاپپاي قاتاڭ جونگە سالۇدا، ئسوز جـوق، باستان ـ ايـاق وزەكتی ارقـاۋ ەتۇگـە، كـەلەلی جاعدايعا قـزمەت ەتۇگە تاباندی بولپ، نسانانی ئدال كـوزدەپ، ئتۇيىندی ئداپ باسپ تابۇ، اسـرەسە، ۇقـمق شـوعىرلی، قاراجات شوعىرلانعان، بايلىق توپتالعان، حالىق تۇرمسـ ـ نا تـعز قاتىستی تاراۇلار مەن كاسپ سالالارىندا‌عی شـ ـ ركتەسۇگە قارسی تۇرۇ تەبىنن ۇزدىكسز ارتتـرىپ، بـا ـ قلاۋدئك، جونگە سالۇدئك ونمدلنگن اناعۇرلىم كورنەك ـ تـلەندىرە ساۋلەلەندىرپ، قاتاڭ باقلاۋ جۇيەسی ارقـلی حاۋپ ـ قاتەردەن، سن ـ سايستان ساقتانۇ، حـاۋپسزدىك قالتقسن بەكەمدەۇ كەرەك.

جاڭا ساپارعا قـايتا اتتـانعاندا، قـاتاڭ بـاسقارۇ مـەن قامقورلىق جاساۋدی ۇشتاسترۇعا، شابىتتاندىرۇ مەن تـە ـ جەۇدی تەڭ جۇرگزۇگە تاباندی بولۇ كەرەك ـــ

2020 ـ جلی جـجياڭ ولكـەلىك ئتارتپ تـەكسەرۇ كومیتەتی، باقلاۋ ـ تەكسەرۇ كومیتەتی بۇكل ولكە كـو ـ لـەمندە جازا بـەرلگەن پـارتيالی كـادرلاردان قـايتـالاي جاعداي ۇعسۇ، تاربيە بەرۇ ارناۇلی ارەكەتىن وربستەتۇ ـ دی ورنالاسترىپ، جازا بـەرلگەن 210 پـارتيالی كـادرعا ئتۇيىندی تۇردە شوعىرلی قايتالاي جاعداي ۇعسۇ وربسـ ـ تەتپ، دستەتۇگە نقپال ەتپەيتن 19 ۇسنسىتی العا قويپ، جازا بەرۇ قارارىن اتقارۇ تـڭعىلقتی بـولماۋ ماسەلەسىنەن 47سن تۇزەتپ، جازا بەرلگەن پارتيالی كادرلاردی قـا ـ تەلگن تانۇعا، قاتەلگن وزگەرتۇگە، رۇحتی قايتا سـەر ـ پلتۇگە تاربيەلەدی، جەتەكتەدی.

پارتيانی جاپپاي قاتاڭ جونگە سالۇدا، ئسوز جـوق، قاتاڭ باسقارۇ مـەن قـامقورلىق جاساۋدی ۇشتاسترۇعا، شابىتتاندىرۇ مەن تـەجەۇدی تـەڭ جـۇرگزۇگە باسـتان ـ ايـاق تـابـاندی بـولپ، ۇلتتـار دنتـماعی ۇلـی تـۇدن بـيـك ۇسـتاپ، ۇزدىـكسز ئادىستی جاڭالاپ، دانـەكەردی بايتپ، ۇلتتار دنتماعىندا "ۇلگی كورسەتۇ ينـجەنەر ـ ياسن" جانە "كـلەتكا ينجـەنەرياسی" قـۇرلىسىن ۇز ـ دىكـسز ويـداعـداي يگەرىپ، ۇلتتار دنتماعی، العا ـ باسارلىعندا‌عی وزات ورىن قۇرۇ قيملىن وتباسلارى ـ مەن جەكەلەرگە دەين تياناقتاندىرىپ، ۇلتتار دنتمـا ـ عی، العاباسارلىعی قـزمەتىن ەك ۇلكـەن بـۇقارالىق قـزمەت ەتپ، "ۇلتتار دنتماعىنئك بەرەكەلی شاڭىراعی" جانە ۇلتتار دنتماعی بىرلەسكەن دوستىق قيملىن ۇزدىكـ ـ سز تەرەڭدەتپ، ئار ۇلت كادر ـ بۇقارا‌سی انـاردئك دا ـ نندەي تـعز ۇيسپس، تابىس سەزىمی، باقـت سەزىمی، حاۋپسزدىك سەزىمی بـارعان سـاين كـۇشەيپ، ۇلتتار دنتماعی رايی كۇن سـاين قويۇلاستی.

قازىرگە دەين رايونمزدا 8 ايماق، وبلىس، قالا "ەملەكەت بوينشا ۇلتتار دنتـماعی، العاباسارلىعنان ۇلگی كورسەتەتن وبلىس (قالا)" بولپ قـۇرلـدی؛ 69 ورىنـعا "ەملەكەت بوينشا ۇلتتار دنتماعی، العاباسار ـ لـعنان ۇلگـی كـورسەتەتن اۇمـاق (ورىن)" اتـاعی بەرلدی.

(باسی 1 ـ بەتتە)

بۇرلتوعاي اۇدانی، ۇلـقشات اۇدانـی، جـلك اۇدانـی، يـانجي حـۇيزۇ اۇتـونومیالی اۇدانـی، مـاناس اۇدانـی ماناس قالاشعی نانچىك الۇەمەتتىك اۇماعی، ۇرىمجی قالالىق 66 ـ ورتـا مـەكتەپ، بـاي اۇدانـدىق دنتـماق باستاۇش مەكتەبی، جۇڭگو مۇناي ـ تـابيعي گـاز جـارنا شەكتی سەرىكتەستگنئك شينجياڭ مۇناي الابی بولىم ـ شە سـەرىكتەستگی، التـاي قـاناس اراق كـاسپ تـوبی سندی 10 ورىنعا "ەملەكەت بوينشا ۇلتتار دنتـماعی، العاباسارلىعنان ۇلگی كورسەتەتن رايون (ورىن)" اتا ـ عن بەرگەن.

ۇلتتار دنتـماعی، العـاباسارلىعندا وزات ورىـن قۇرۇ قـزمەتتن وربستەتكەننەن بەرى، لە قـازاق اۇ ـ تونومیالی وبلىسی، سانجی حـۇيزۇ اۇتـونومیالی وبلـ ـ سی، قـارامايلی قـالاسی شي جينپيئنـئك جاڭا ئداۇىر جـۇڭگوشا سـوتسيالىزم يدەيـاسن جـەتەكشی ەتـپ، شينجياڭ قـزمەتتنئك باس نـسانـاسن مـقتی يگـەرىپ، جۇڭحۇا ۇلتی ورتاق تۇلعا تانمی تاربيەسـن كـادرلار تاربـيەسـنە، جاستار مـەن ورەندە